

Afscheidstoespraak burgemeester Alex van Hedel

Uitgesproken tijdens de buitengewone raadsvergadering op 21 februari 2024

Dames en heren,

Ik vertrek. Niet onvoorbereid, niet ondoordacht, zoals soms mensen in een televisieprogramma blijken te doen. Weloverwogen heb ik mijn besluit tijdens de nieuwjaarsreceptie bekendgemaakt. Maar het voelt raar en het voelt vreemd. Als de dag van gisteren weet ik dat ik warm onthaald werd als waarnemend burgemeester en het lijkt slechts enkele uren geleden dat ik in deze zelfde raadszaal door de commissaris van de koning, wijlen Clemens Cornielje, beëdigd werd en toegesproken werd door diverse raadsleden. Een zeer warm onthaal.

Ondertussen heb ik zo'n 100 raadsvergaderingen en zo'n 500 collegevergaderingen mogen voorzitten. Op mijn eigen wijze. Ik heb ook lintjes geknipt, ik heb op basisscholen mogen voorlezen en ontbijten. Ik ben veel op bezoek geweest bij jubilerende echtparen, een enkele keer drie op één dag. Dat waren dus drie gebakjes. Niets met tegenzin. Ik ben bij ernstige ongelukken ter plaatse gegaan, bij forse branden geweest. Ik heb nabestaanden enigszins proberen te troosten bij het verlies van een dierbare. Ik heb vele vergaderingen bijgewoond in de regio Stedendriehoek, binnen de Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland, binnen de driehoek Openbaar Ministerie, Politie en Burgemeesters. Ik heb vaak het eerste schot mogen lossen bij het traditionele Vogelschieten, ... èn steeds raak. Er zijn colleges en wethouders vroegtijdig, soms min of meer gedwongen, opgestapt. Ik heb als zelfstandig bestuursorgaan besluiten moeten nemen in het kader van huisverboden en gedwongen opnamen. Vaak ontving ik inwoners met persoonlijke problemen om hen aan te horen en waar nodig te helpen. Soms was ik een rijdende rechter, soms een laatste strohalm. Ook deed ik volop mee in het feestgedruis binnen onze samenleving.

Mijn politieke afkomst heb ik nooit verloochend, maar ook nooit van invloed laten zijn op besluitvormingsprocessen. Maar wel, op sommige momenten, ik ben ik, dit is mijn besluit en daar zult u het mee moeten doen. Ik had nooit voorzien 'de politiek' in te zullen gaan. Naar mijn idee is het mij overkomen. Natuurlijk, ik had en heb wel een mening, ik had en heb wel enige verstandelijke vermogens, schat ik zo in.

Al vroeg in mijn leven, in mijn vroege carrière, besepte ik dat achter elke situatie, achter elk mens, een verhaal zit. Het was op een snikhete zomerse dag. Ik was werkzaam bij de Haagse politie. Heel Nederland snakte naar verkoeling aan zee in Scheveningen. Op de Gevers Deynootweg in Scheveningen stond een immense file, er zat geen beweging in, veel getoeter. Op het eind van de weg was een keerlus voor de trams. Een auto stond stil, een dame achter het stuur, zij blokkeerde deels het fietspad, deels de rijbaan en deel de trambaan. Daarachter vele stilstaande auto's in de verzengende hitte. Ik dacht, ... die dame gaat op de bon. Zo a-sociaal, zo dom, zo gevaarlijk, zo hinderlijk.

En als ze haar rijbewijs niet bij zich heeft, levert dat een extra bon op. Geen kentekenbewijs bij zich, idem. En misschien vind ik nog wel een technisch mankement, dus rijp om de auto te laten afslepen. Ze gaat maar te voet naar huis. Ik zette mijn motor op de bok en liep met grote passen naar haar auto, bonnenboekje in de aanslag.

Achter het stuur zat een snikkende vrouw. Een dag tevoren, zo bleek mij vervolgens, was haar zoon van 16 op die plek met de bromfiets onder de afslaande tram gekomen en verongelukt. Ik heb geen proces-verbaal uitgeschreven, ik heb haar gezegd tien minuten te mogen blijven staan en heb het verkeer met de hand gedurende die tijd geregeld. Ik heb de dame nooit meer gezien, maar duidelijk was voor mij: "het is niet altijd wat het lijkt".

Hierdoor heb ik een afkeer van ongenueanceerde uitingen, van ongenueanceerde berichten op sociale media, een afkeer van vooroordelen. Dat heeft gemaakt dat ik toch interesse kreeg in politiek, in het openbaar bestuur. Vragen waarom, nadenken over, nieuw of ander perspectief zoeken, het gesprek aangaan, discussiëren, niet alles voor zoete koek slikken, respect voor andermans mening, emotie of persoonlijkheid.

Vervolgens ook richting kunnen bepalen, beslissingen nemen en het belangrijkste, verantwoording durven, willen en mogen afleggen.

Dat maakt gemeenteraadsvergaderingen en collegevergaderingen zo boeiend. Ik kan het iedereen echt aanbevelen. Eerste vereiste: respect voor elkaar en met respect met elkaar omgaan. Daarmee vorm je het aanzien van en het vertrouwen in de politiek. Het waarborgt onze democratische rechtsstaat, onze staatsinrichting die we moeten koesteren en niet teveel moeten willen veranderen uit opportunisme of politiek modernisme. Wat goed is, is goed. Dat maakt dat ik ook veel waardering heb voor gemeenteraadsleden, voor wethouders, voor statenleden en gedeputeerden, voor het dagelijks bestuur en heemraden van Waterschappen, voor kamerleden en ministers.

Groot respect voor de mensen die daarin voorgaan, zoals de Koning, de premier, de kamervoorzitter, de Commissaris van de Koning, de Dijkgraaf en de burgemeester. Respect voor de functie, respect voor de functie in ons staatsbestel vanwege taak, inhoud en voorbeeld.

Ik ben dan ook wars van het kiezen van burgemeesters, het kiezen van een commissaris, het kiezen van een dijkgraaf, het kiezen van een staatshoofd of de afschaffing van de monarchie zoals we die kennen. Ik was wars van het schrappen van majesteitsschennis uit het wetboek van Strafrecht, ik was wars van het verwijderen van de benoemingswijze van de burgemeester in de Grondwet.

Participatie en burgerberaad moet een natuurlijk en vanzelfsprekend proces zijn in een democratie. Dat hoeft je niet boven de gebruikelijke mogelijkheden van democratische verkiezingen, inspraak en informatie-momenten, bezwaar, beroep en hoger beroep te implementeren. Wanneer de politiek geen aandacht heeft voor haar inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen, is ze geen knip voor de neus waard en zal ze daar op afgerekend worden. Referenda en participatie zoals het vandaag geïnterpreteerd wordt, zijn het deficit van de politiek, een muur om achter te verschuilen voor de volksvertegenwoordiging.

Politiek, politiek bestuur, is het vragen waarom, nadenken over, nieuw of ander perspectief zoeken, het gesprek aangaan, discussiëren, niet alles voor zoete koek slikken, respect voor andermans mening, emotie of persoonlijkheid en vooral geen ongenueerde vooroordelen hebben. Vervolgens ook richting kunnen en durven geven, beslissingen nemen en verantwoording durven, willen en mogen afleggen.

Zo, ik heb mijn laatste moment gegrepen, dit wilde ik nog even kwijt. Ik ga niets zeggen over de toekomst van Brummen. Ik kan alleen maar zeggen dat het een prachtige gemeente is met prachtige mensen en wens het allerbeste toe. Morgenavond hoop ik vele van hen te ontmoeten en zal ik ook hen toespreken.

Dames en heren, aan mijn 10 jaar burgemeesterschap in de gemeente Brummen komt een eind. Ik heb niet één dag, niet één avond, niet één nacht met tegenzin dit ambt uitgeoefend. Dat kon alleen maar omdat ik mij omringd voelde door heel veel mooie, fijne mensen; in de regio, in de raadsvergaderingen en in de colleges. Mooie en fijne mensen in deze gemeente. Bijzonder veel waardering wil ik ook uitspreken naar alle mensen in en buiten het gemeentehuis die mij met raad en daad hebben bijgestaan. Zij hebben gewerkt en werken nog voor het welzijn in de gemeente Brummen.

Omdat dit een bijzondere, maar wel officiële raadsvergadering is, wil ik ook in het bijzonder en officieel mijn grote waardering en liefde uitspreken voor mijn echtgenote Graziella (IK woonde hier weliswaar eerder, maar gelukkig was zij bereid een na-reiziger te willen zijn), onze zoons Sander en Marco en onze dochter Rosella, en hun partners Inge, Anniek en Florian. Hun steun en vertrouwen is in dit ambt van bijzonder groot belang geweest voor mij

Het was een voorrecht burgemeester te hebben mogen zijn van de gemeente Brummen, waar mijn wieg op 7,5 meter van de gemeentegrens heeft gestaan.

Het ga u allen goed!

Alex van Hedel
Burgemeester